

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKWR.431.2.11.2026.JS

Pani
Elżbieta Makowska
Dyrektor
„Dom Dwójka”
ul. Witosa 35
58 – 306 Wałbrzych

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wrocław,

24

kwietnia 2026 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana:	„Dom Dwójka”
Kierownik jednostki kontrolowanej: (akta kontroli str. 1)	Elżbieta Makowska – Dyrektor, w okresie od dnia 1 lutego 2025 r. do dnia 20 lutego 2026 r.
Zakres kontroli:	Przestrzeganie standardów opieki i wychowania, praw dziecka oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą od 1 lutego 2025 r. do 20 lutego 2026 r.
Podstawa prawna kontroli:	Art. 122 i art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ¹ Plan kontroli na I półroczu 2026 r. zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego 22 grudnia 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych:	Od 20 lutego 2026 r. do 14 marca 2026 r.
Kontrolerzy:	1. Jacek Sujka, inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 88 z dnia 11 lutego 2026 r., sygn. PS-NKWR.0030.88.2026.JS 2. Edyta Kubicka, główny specjalista, upoważnienie nr 89 z dnia 11 lutego 2026 r., sygn. PS-NKWR.0030.89.2026.JS <i>(akta kontroli str. 4, 10 - 13)</i>

¹ t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm., zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „ustawą”.

II. Ocena kontrolowanej jednostki:

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną pomimo stwierdzonych uchybień, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny.

III. Ustalenia kontroli:

„Dom Dwójka”² w Wałbrzychu przy ul. Witosa 35 jest publiczną placówką opiekuńczo – wychowawczą typu socjalizacyjnego prowadzoną przez Gminę Wałbrzych na podstawie zezwolenia Wojewody Dolnośląskiego nr PS-IS.9423.32.2014 z dnia 7 maja 2014 r. Placówka zapewnia 14 miejsc dla dzieci pozbawionych opieki rodzin biologicznych.

(dowód: akta kontroli str. 22 – 23)

W okresie objętym kontrolą bieżącą działalność Placówki określał Regulamin organizacyjny stanowiący załącznik Nr 3 do zarządzenia Nr 477/2021 Prezydenta Miasta Wałbrzycha z dnia 11 sierpnia 2021 r. z późn. zm.

(dowód: akta kontroli str. 23 – 39)

Na dzień kontroli w Placówce umieszczonych było 12 wychowanków w wieku od 9 do 17 lat. Jedno dziecko zostało umieszczone w Placówce w wieku poniżej 10. roku życia, wraz ze starszym rodzeństwem. Z uwagi na decyzje sądu troje wychowanków realizowało obowiązek szkolny w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych w Oławie, Kolonii Szczerbackiej oraz Brzegu Dolnym i Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Wałbrzychu. W związku z powyższym bieżącą opieką i wychowaniem objętych było ośmioro wychowanków. Dla wszystkich dzieci zostały wydane skierowania do Placówki przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu. Dyrektor Placówki, w badanym okresie, nie występował do Wojewody Dolnośląskiego o zezwolenia na przyjęcie kolejnych wychowanków w trybie art. 95 ust. 3a ustawy z uwagi na brak zasadności takiego działania. Na podstawie zestawienia danych o liczbie wychowanków na ostatni dzień każdego miesiąca w okresie objętym kontrolą stwierdzono, że nie była przekroczona dopuszczalna liczba dzieci w Placówce i wynosiła nie więcej niż 14.

(dowód: akta kontroli str. 40 – 47, 49 -51)

Na podstawie przedłożonych grafików pracy wychowawców w okresie objętym kontrolą stwierdzono, że w poszczególne dni tygodnia na ogół dyżury wychowawcze pełnione były przez jednego wychowawcę, zarówno w godzinach rannych, popołudniowych, popołudniowych oraz nocnych. W sytuacjach tego wymagających, niektóre dyżury

² zwany w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego „Placówką „lub „POW”.

popołudniowe pełnione były przez dwóch wychowawców. Na podstawie przedłożonych do wglądu „Raportów dobowych” stwierdzono, że pod opieką jednego wychowawcy nigdy nie było więcej niż 14 wychowanków, co było zgodne z § 10 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej³. Każdy z wychowawców w myśl zapisu § 16 ust. 1 rozporządzenia kierował procesem wychowawczym nie więcej niż 5 dzieci. Z kolei, w czasie zajęć prowadzonych przez pedagoga lub psychologa pod ich opieką przebywało nie więcej niż sześćoro dzieci, co było zgodne z zapisami § 10 ust. 3 rozporządzenia. Podczas analizy ww. raportów stwierdzono, że w okresie od 25 maja 2025 r. do 1 sierpnia 2025 r. od dwóch do pięcioro wychowanków z Placówki przebywało w innych placówkach obsługiwanych przez Centrum (Dom Jedyńka, Dom Siódemka oraz Dom Ósemka). Okoliczności pobytu dzieci poza POW dyrektor wyjaśnił zaistniałymi brakami kadrowymi, pracami remontowymi oraz spełnieniem prośby wychowanków (bliskość względem miejsca zamieszkania rodziny biologicznej dzieci). W związku z powyższym wskazuje się, aby w przypadku konieczności umieszczenia dzieci w innej Placówce obsługiwanej przez Centrum, dyrektor zadbał o to, żeby wychowankowie byli każdorazowo przenoszeni w świetle art. 108 ust. 1 ustawy. W ocenie kontrolujących, powyższe uznaje się za uchybienie będące sytuacją incydentalną, która nie może stanowić w przyszłości podstawy, jako praktyki na zaistniałe trudności organizacyjne.

(dowód: akta kontroli str. 52 – 70)

Wypełniając obowiązek wskazany w § 14 rozporządzenia, w Placówce zostały sporządzone przez pedagoga diagnozy psychofizyczne dla każdego wychowanka, średnio w okresie 1 miesiąca od dnia jego przyjęcia. W oparciu o losowo wybraną siedmioosobową grupę kontrolną dokonano oceny wyżej wymienionej dokumentacji i stwierdzono, że każda diagnoza zawierała dane i informacje dotyczące: mocnych stron dziecka i jego potrzeb w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym oraz społecznym, przyczyn kryzysu w rodzinie i jego wpływu na rozwój dziecka, relacji dziecka z jego najbliższym otoczeniem oraz osobami ważnymi dla dziecka, rozwoju dziecka, wskazań dotyczących dalszej pracy pedagogicznej, udziału w programie terapeutycznym, pracy z rodziną oraz przygotowania dziecka do usamodzielnienia.

(dowód: akta kontroli str. 48, 71 - 79)

Zgodnie z § 15 ust. 1 rozporządzenia niezwłocznie po sporządzeniu diagnozy, o której

³ Dz. U. z 2025 r. poz. 395, zwanego dalej „rozporządzeniem”.

mowa w § 14 rozporządzenia, wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka, we współpracy z asystentem rodziny prowadzącym pracę z rodziną dziecka, opracowuje plan pomocy dziecku. Na podstawie analizy planów pomocy dziecku z grupy kontrolnej ustalono, że w Placówce plany niezwłocznie opracowywali wychowawcy kierujący procesem wychowawczym dziecka, we współpracy z asystentem rodziny lub pracownikiem podmiotu organizującego pracę z rodziną (pracownik socjalny), zgodnie z art. 100 ust. 1 ustawy, w okresie nieprzekraczającym ok. tygodnia od powstania diagnozy psychofizycznej dziecka. Przedstawiciel ośrodka pomocy społecznej (asystent rodziny lub pracownik socjalny) podpisywał się każdorazowo na opracowanym dokumencie razem z wychowawcą oraz wychowankiem. Zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia plan pomocy dziecku powinien określać cele, działania krótkoterminowe i długoterminowe, uwzględniające w szczególności wiek dziecka, jego możliwości psychofizyczne, sytuację rodzinną i przebieg procesu przygotowania dziecka do usamodzielnienia. Każdy plan posiadał opis aktualnej sytuacji dziecka dotyczący obszarów: środowiska rodzinnego i wpływu sytuacji kryzysowej na rozwój dziecka, potrzeb dziecka w sferze opiekuńczej, rozwojowej, emocjonalnej, relacji społecznych, zmian w rozwoju psychicznym i fizycznym, sytuacji edukacyjnej i zdrowotnej oraz przebiegu procesu usamodzielnienia. W ramach ww. obszarów wyznaczano cele, działania długoterminowe i krótkoterminowe, jak również dokonywano oceny efektów pracy. W rzeczonych planach wobec 2 dzieci celem pracy był powrót dziecka do rodziny biologicznej, a wobec 5 wychowanków za cel pracy wskazano przygotowanie dziecka do usamodzielnienia. Plany pomocy modyfikowano według potrzeb na posiedzeniach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka nie rzadziej niż co pół roku.

(dowód: akta kontroli str. 49, 81 - 93)

Zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 pkt 2 rozporządzenia, w Placówce dla każdego dziecka prowadzona była karta pobytu. Oceny prawidłowości prowadzenia kart pobytu dokonano w oparciu o dokumenty za kwiecień i wrzesień 2025 r. oraz styczeń 2026 r. Stwierdzono, że każda karta pobytu dziecka zawierała wszystkie wymagane opisy i informacje wskazane w rozporządzeniu.

(dowód: akta kontroli str. 94 - 98)

W zakresie przestrzegania § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia ustalono, że dla wychowanków wymagających wsparcia specjalistycznego, zajęcia z tego obszaru prowadził pedagog i psycholog. Były one odnotowywane w kartach udziału w zajęciach specjalistycznych. Psycholog prowadził zajęcia dla czworga wychowanków, w tym: w zakresie regulacji i rozpoznawania emocji, radzenia sobie z problemami, czy bezpiecznego

wyrażania emocji oraz zajęcia psychoedukacyjne dotyczące różnego rodzaju uzależnień, rozwoju logicznego myślenia oraz poczucia własnej wartości. Pedagog realizował zajęcia indywidualne bądź grupowe dla łącznie dwanaściorga wychowanków o charakterze dydaktyczno – wyrównawczym, rozwijającym kompetencje emocjonalne i społeczne oraz uczące współdziałania, odpowiedzialności, samooceny oraz kształtujące dobre nawyki i zachowanie. Karty udziału w zajęciach prowadzonych przez specjalistów zawierały daty oraz opis przebiegu spotkania.

Ze względu na trudne doświadczenia życiowe oraz traumy w rodzinach, wychowankowie Placówki przejawiali niskie poczucie własnej wartości, zaburzenia w emocjach oraz kłopoty z nawiązywaniem więzi i relacji z innymi osobami. Specjaliści z Placówki we współpracy z poradniami psychologiczno – pedagogicznymi, ośrodkami zdrowia psychicznego, sądami i rodzinami wychowanków zapewniali im bieżące wsparcie, pomoc, konsultacje oraz interwencje w razie potrzeby.

(dowód: akta kontroli str. 48, 98 - 109, 112 – 116, 136 - 137)

Dla każdego wychowanka w Placówce prowadzony był arkusz badań i obserwacji pedagogicznych oraz arkusz badań i obserwacji psychologicznych, zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia. Pierwszy z nich zawierał podstawowe informacje o dziecku, jego rodzinie i szkole oraz w załączonej tabeli dane o dacie wpisu oraz opis obserwacji, sytuacji czy badania. Drugi arkusz zawierał datę wpisu, temat lub przedmiot rozmowy oraz opis podejmowanych działań. Wpisy w obu arkuszach dokonywano według potrzeb i oceny specjalisty.

(dowód: akta kontroli str. 48, 117 – 120, 122 - 135)

W myśl § 18 ust. 1 pkt 1 i 9 rozporządzenia Placówka zapewniała wychowankom całodzienne wyżywienie oraz swobodny, lecz kontrolowany dostęp do produktów żywnościowych i napojów przez całą dobę. W dni powszednie kucharka zatrudniona w Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Wałbrzychu przygotowywała dwudaniowe obiady z produktów dowożonych przez intendenta oraz zaopatrzeniowców, z którymi Centrum miało podpisane umowy. W soboty i niedziele śniadania, obiady i kolacje były przygotowywane przez wychowawców wraz z dziećmi, również w ramach warsztatów kulinarnych. W sierpniu 2025 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wałbrzychu przeprowadził w Placówce ocenę stanu sanitarnego w oparciu o arkusz oceny stanu sanitarnego zakładu żywienia zbiorowego typu zamkniętego. Dołączony do akt kontroli protokół kontroli sanitarnej potwierdza brak nieprawidłowości

w badanym zakresie. Dzieci w rozmowach indywidualnych potwierdziły bardzo dobre jedzenie w POW.

(dowód: akta kontroli str. 138 - 145)

Wychowankowie Placówki mieli zapewniony stały dostęp do opieki zdrowotnej o której mowa w § 18 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia zgodnie z indywidualnymi potrzebami, w przychodniach podstawowej opieki zdrowotnej na terenie Wałbrzycha. W zależności od dolegliwości podopieczni byli rejestrowani do lekarza pierwszego kontaktu lub do lekarza specjalisty. Wizyty były realizowane zgodnie z ustalonymi terminami. W okresie objętym kontrolą dzieci najczęściej korzystały z porad: okulisty, stomatologa, ortodonta, ortopedy, alergologa, laryngologa oraz psychiatry. Placówka zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia zapewniała wyroby medyczne np. okulary, aparaty ortodontyczne i słuchowe. Żadne dziecko nie wymagało zaopatrzenia w produkty lecznicze i środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Za realizację recept odpowiedzialny był koordynator Placówki.

(dowód: akta kontroli str. 146 – 157)

W Placówce dla każdego wychowanka prowadzony był dokument pod nazwą „karta odzieżowa” zawierająca dane dotyczące nazwy produktu, jego ilości, daty wydania i ceny. Wychowankowie potwierdzali podpisem odbiór otrzymanej odzieży, bielizny i obuwia. W indywidualnych rozmowach z dziećmi uzyskano informacje, że wyposażenie w odzież, obuwie i bieliznę było adekwatne do potrzeb oraz pór roku. Wobec powyższego wymóg § 18 ust. 1 pkt 6 lit. a rozporządzenia był w Placówce realizowany.

(dowód: akta kontroli str. 158 - 166, 225 - 229)

Wymóg określony w § 18 ust. 1 pkt 6 lit. c i pkt 7 rozporządzenia był w Placówce realizowany na bieżąco i według indywidualnych potrzeb. Wszelkie środki higieny osobistej i do utrzymania czystości przechowywane były w Placówce i przekazywane dzieciom przez wychowawców. Wychowankom przebywającym w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych oraz w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii, środki higieniczne przekazywano w czasie urlopowania oraz w razie konieczności wysyłano pocztą. Z kolei, sposób zaopatrzenia w podręczniki, pomoce i przybory szkolne uzależniony był od poziomu edukacji. Uczniowie szkół podstawowych korzystali z bezpłatnych podręczników udostępnianych przez szkoły, natomiast uczniom ze szkół ponadpodstawowych podręczniki były kupowane przez Placówkę. Wszelkie przybory szkolne, plecaki, zeszyty ćwiczeń, stroje na zajęcia sportowe oraz śniadaniówki zapewniała również Placówka. Wychowankowie w czasie indywidualnych rozmów nie wnosili zastrzeżeń i uwag dotyczących zaopatrzenia

ich w środki higieny osobistej oraz pomoce szkolne. W Placówce były także dostępne dla dzieci puzzle, gry planszowe, zabawki i książki - co wynika z § 18 ust. 1 pkt 6 lit. b rozporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 167 - 168)

Dyrektor Placówki złożył do akt kontroli oświadczenie, że wychowankowie mieli zapewniony dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych a także terapeutycznych i rewalidacyjnych, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia. Zajęcia wychowawcze realizowane były na bieżąco, podczas codziennych kontaktów z dziećmi, najczęściej poprzez rozmowy indywidualne dotyczące respektowania i przestrzegania ogólnie obowiązujących norm i zasad, panowania nad swoimi emocjami oraz relacji międzyludzkich. W ramach kompensacji braków edukacyjnych pomoc w nauce, o której mowa w § 18 ust. 1 pkt 11 rozporządzenia zapewniali wychowawcy, psycholog i pedagog. Wychowankowie posiadający orzeczenia o niepełnosprawności lub z problemami emocjonalnymi uczestniczyli w różnych zajęciach i oddziaływaniach terapeutycznych organizowanych w placówkach oświatowych. W przypadku wychowanków przebywających w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych ich zajęcia wynikały z indywidualnych programów edukacyjno – terapeutycznych, organizowanych na terenie tych jednostek. Wykaz zajęć wychowawczych, kompensacyjnych itp. organizowanych wychowankom został złożony do akt kontroli.

(dowód: akta kontroli str. 110 – 111, 136 – 137, 200)

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 10 lit. a rozporządzenia, w okresie objętym kontrolą wychowankowie mieli zapewniony dostęp do nauki, która w zależności od potrzeb dzieci odbywała się w placówkach oświatowych ogólnodostępnych lub w strukturach placówek resocjalizacyjnych. Troje dzieci było uczniami szkół podstawowych, a czwórka szkół ponadpodstawowych. Jedno dziecko było objęte edukacją przedszkolną. Ponadto czworo wychowanków uczyło się przebywając poza Placówką w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych oraz w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii (troje w szkołach podstawowych, a jeden w szkole ponadpodstawowej). Nikt z wychowanków nie był objęty nauczaniem indywidualnym.

(dowód: akta kontroli str. 40 - 45)

Placówka zapewniała wychowankom możliwość uczestniczenia w różnych zajęciach pozalekcyjnych, w tym rekreacyjnych i sportowych, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 12 rozporządzenia. Organizowane były zajęcia o charakterze kulturalnym, edukacyjnym i rekreacyjnym, w tym wydarzenia okolicznościowe mające na celu kultywowanie tradycji oraz zajęcia artystyczne, manualne i kulinarne. W ramach działań rekreacyjnych i sportowych

realizowano różnorodne formy aktywności fizycznej i ruchowej, obejmujące m.in. różnego rodzaju gry zespołowe, a także aktywności na świeżym powietrzu, takie jak wspólne spacery, korzystanie z placów zabaw, boisk typu „Orlik” oraz jazdy na rolkach. Podopieczni uczestniczyli również w zajęciach poza Placówką np. wyjścia na basen, do kina oraz do skateparku, wycieczki krajoznawcze, a także w zorganizowanych wyjazdach w okresie ferii zimowych i wakacji.

(dowód: akta kontroli str. 169 – 173, 193 - 205)

W okresie objętym kontrolą Placówka, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 13 i 14 rozporządzenia, ponosiła wszelkie opłaty związane z pobytem czworga dzieci w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych i w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii, to jest pokrywała ich koszty dojazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu oraz koszty wyżywienia. Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 28 maja 2024 r. wychowankowie placówek opiekuńczo – wychowawczych funkcjonujących na terenie Miasta Wałbrzycha oraz wychowawcy posiadali darmowe bilety na przejazd komunikacją miejską. Dzieci jadąc do szkół na terenie Wałbrzycha korzystały z tej komunikacji. W ramach Centrum do dyspozycji wychowanków były także dwa samochody osobowe. Przejazdy nimi organizowano w zależności od indywidualnych potrzeb dzieci np. do jednostek służby zdrowia. Bilety na przejazd do szkół pociągami były zakupywane przez koordynatora, wychowawcę lub przez wychowanka w porozumieniu z wychowawcą.

(dowód: akta kontroli str. 174 - 183)

W ramach przestrzegania § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia dyrektor Placówki wydał zarządzenie Nr 1/2025 z dnia 10 lutego 2025 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kieszonkowego w placówkach zarządzanych przez Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Wałbrzychu. Zgodnie z jego zapisami każdy wychowanek powyżej 5. roku życia otrzymywał kieszonkowe w kwocie minimalnej tj. 46 zł, które mogło być zwiększone z uwagi na wiek, postawę wychowanka oraz jego indywidualne potrzeby. Jednocześnie postanowienia dotyczące wypłacania określonej wysokości rzeczowej kwoty pieniężnej zostały ujęte w Regulaminie organizacyjnym Placówki w rozdziale 3 w § 14.1. pkt 15 lit. j. Kieszonkowe wypłacano co miesiąc na podstawie list wypłat, które podpisywali podopieczni. Dla wychowanków przebywających poza Placówką, kieszonkowe pobierał wychowawca i przekazywał im za pokwitowaniem. Miesięczna kwota wypłacanego kieszonkowego w okresie objętym kontrolą wynosiła od 46 zł do 75 zł.

(dowód: akta kontroli str. 184 - 192)

Zgodnie z § 18 ust. 3 pkt 1 - 6 rozporządzenia Placówka spełniała wymogi dotyczące standardu w obszarze warunków lokalowych. POW prowadziła swoją działalność w domu jednorodzinnym. Dysponowała pięcioma pokojami dla dzieci: trzy pokoje dwuosobowe, jeden czteroosobowy oraz jeden pokój pięcioosobowy. W każdym pokoju były tapczany do spania, biurka, krzesła, szafy i półki do przechowywania rzeczy osobistych oraz zabawek, książek, pomocy edukacyjnych. Wszystkie pokoje utrzymane były w czystości. W myśl § 18 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia, wychowankowie korzystali z łazienek z miejscem do prania i suszenia rzeczy osobistych i toalety, w ilości umożliwiającej korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny. Posiłki były przygotowywane w kuchni, wyposażonej w sprzęty gospodarstwa domowego oraz inne akcesoria kuchenne. W znajdującej się obok kuchni jadalni ze stołem, zapewniono komfortowe warunki spożywania posiłków przez dzieci. W POW na parterze, był także duży salon do zabawy i wypoczynku wyposażony w kanapy, stół z krzesłami, telewizor, regały z grami komputerowymi. W Placówce zapewniano miejsca do nauki w pokojach dzieci oraz w salonie.

(dowód: akta kontroli str. 206 - 207)

Przedmiotem kontroli była także ocena zgodności zatrudnienia pracowników z wymogami kwalifikacyjnymi. Dokonując analizy przekazanego przez Dyrektora wykazu zatrudnionych w Placówce pracowników oraz ich akt osobowych ustalono, że w okresie objętym kontrolą w Placówce z dziećmi pracowało siedem osób, w tym pięciu wychowawców oraz pedagog i psycholog, wszyscy w pełnym wymiarze czasu pracy. Wszystkie osoby miały wykształcenie zgodne z wymogami kwalifikacyjnymi wynikające z art. 98 ust. 1 pkt 1 - 3 ustawy oraz zostały zweryfikowane w zakresie, o którym stanowi art. 98 ust. 3 pkt 1 - 4 ustawy. Ponadto w aktach osobowych pracowników zatrudnionych w Placówce od 15 lutego 2024 r. znajdowały się wydruki z Krajowego Rejestru Karnego, zgodnie z art. 21 ust. 9 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich⁴.

(dowód: akta kontroli str. 208 - 216)

W celu dokonania oceny przestrzegania praw dziecka, o których mowa w art. 4 ustawy oraz w związku z pismem otrzymanym z Biura Rzecznika Praw Dziecka, w którym poinformowano tutejszy Wydział Polityki Społecznej o możliwych niepokojących sytuacjach dotyczących zakazu wyjść wychowanków poza Placówkę od poniedziałku do piątku, braku

⁴ (Dz. U. z 2024 r., poz. 1802).

prawidłowej opieki oraz ucieczek z POW, zespół kontrolny przeprowadził rozmowy z wychowankami w trakcie, których szczególnie zwrócono uwagę na powyższe kwestie. Dzieci poinformowały inspektorów, że Placówka zapewniała im poczucie bezpieczeństwa oraz różnego rodzaju pomoc i wsparcie, między innymi w nauce. Podopieczni potwierdzili, że korzystali z urlopowania w dni wolne od nauki z możliwością nocowania u członków swoich rodzin. Od poniedziałku do piątku w godzinach popołudniowych oraz w weekendy między posiłkami (śniadaniem, obiadem i kolacją) dzieci wychodziły poza teren POW celem rozwijania swoich zainteresowań na różnego rodzaju zajęcia i wydarzenia np.: sportowe, taneczne, muzyczne i plastyczne. Ustalono również, że w okresie objętym kontrolą podopieczni korzystali z wyjść do pobliskiego sklepu czy też na spacer. Wszyscy wychowankowie otwarcie opowiadali o swoim pobycie w Placówce oraz o relacjach z opiekunami. Dzieci miały zapewniony kontakt z rodzinami biologicznymi, osobami bliskimi oraz znajomymi. Dodatkowo dyrektor Placówki złożył oświadczenie, w którym poinformował, że wychowankowie korzystali z wyjść na określonych zasadach, które były przedstawiane dzieciom oraz ich rodzicom podczas pierwszej rozmowy w momencie przyjęcia do Placówki. Wprowadzone regulacje miały na celu przede wszystkim zapewnienie bezpieczeństwa wychowankom pozostającym w POW. Wobec powyższego zarzuty dotyczące braku opieki i zakazu wyjść nie potwierdziły się.

Odnosząc się do ucieczek wychowanków z Placówki, po przeanalizowaniu dokumentacji stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą odnotowano ucieczki sześciu wychowanków. Na powyższą okoliczność dyrektor złożył oświadczenie, że dotyczyły one dzieci na co dzień przebywających w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych (okresowo urlopowanych do Placówki) oraz nowych wychowanków, którzy od początku pobytu w Placówce oczekiwali na skierowanie do powyższych Ośrodków. Ponadto, wychowankowie ci byli objęci sądowym postępowaniem o demoralizację. Zatem pozyskane informacje przez zespół kontrolny nie potwierdziły, że z powodu złej opieki dochodziło w Placówce do ucieczek.

Ponadto wychowankowie potwierdzili uczestnictwo w zajęciach i wydarzeniach organizowanych na terenie POW oraz poza nią np.: wyjazdy i wyjścia do Aquaparku i kina. Każdy z nich wskazywał przynajmniej jedną osobę spośród dorosłych, którą lubi i jej ufa. Ponadto mogli wyrażać swoje opinie i mieli wpływ na to, co dzieje się w Placówce. Dzieci opowiadały o swoich codziennych obowiązkach (szkoła, nauka, dbanie o czystość i porządek, zakupy, itp.) z akceptacją i zrozumieniem. Rozmówcy nie wnosili uwag i zastrzeżeń

dotyczących wyżywienia i jego ilości, zaopatrzenia w odzież, podręczniki oraz środki higieny osobistej. Potrzeby zdrowotne wychowanków były odpowiednio zabezpieczone. Zapewniona była im stała opieka medyczna, a w razie potrzeby dostęp do leków oraz konsultacji lekarskich i specjalistycznych. Potwierdziły otrzymywanie kieszonkowego w wysokości zgodnej z listami kieszonkowego.

Podczas rozmów troje wychowanków poinformowało inspektorów, że w POW zdarzały się sytuacje, kiedy dzieci rozpoczynające lekcje w późniejszych godzinach np. 10.00, 11.00, zwykle musiały wstawać rano tj. około godziny 6.00, z pozostałymi podopiecznymi, co było dla nich uciążliwe. Następnie jechały komunikacją miejską do „Domu Czwórka” przy ul. Asnyka 13 w Wałbrzychu, gdzie oczekiwały (czasami kilka godzin) na wyjście do szkoły. W toku czynności kontrolnych ustalono, że takie sytuacje wynikały z braku możliwości zapewnienia dzieciom opieki w godzinach porannych w Placówce, spowodowanej brakiem kadrowym (w tym także z powodu np. zwolnienia lekarskiego pracownika). Powyższą praktykę uznaje się za uchybienie w zakresie prawidłowej organizacji pracy opiekuńczo – wychowawczej. W związku z powyższym należy odstąpić od ww. praktyki oraz koniecznym jest zadbać o to, żeby w przyszłości dzieciom rozpoczynającym zajęcia szkolne w późniejszych godzinach, każdorazowo zapewnić opiekę w Placówce.

Ponadto z rozmów z wychowankami wynikało, że w POW przestrzegano prawa do ochrony przed karaniem i poniżającym traktowaniem. Dzieci czuły się bezpiecznie. Akceptowały obowiązujące zasady i miały świadomość konieczności ich przestrzegania. Znały system kar i nagród, który nie naruszał praw dziecka. Żaden z rozmówców nie potwierdził, aby był świadkiem lub doznał przemocy ze strony osób dorosłych w Placówce. W związku z powyższym należy stwierdzić, że w POW przestrzegano praw dziecka. Obowiązywały w niej standardy ochrony małoletnich.

(dowód: akta kontroli str. 217 - 231)

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej w trybie zwykłym w „Domu Dwójka” w Wałbrzychu nie stwierdzono nieprawidłowości wymagających wydania zaleceń pokontrolnych.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne:

Kontrola została odnotowana w Książce kontroli pod numerem 28. Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie udostępnionej dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, indywidualnych rozmów z wychowankami, dokumentacji

z akt osobowych potwierdzających kwalifikacje zawodowe osób pracujących z dziećmi, a także pisemnych oświadczeń oraz wyjaśnień złożonych przez dyrektora jednostki.

Niniejsze wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przekazano dyrektorowi kontrolowanej jednostki, drugi złożono do akt postępowania kontrolnego nr PS-NKWR.431.2.11.2025.JS.

Pouczenie:

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49 z późn. zm.). Proszę w terminie **do dnia 15 maja 2026 r.** o powiadomienie Wojewody Dolnośląskiego o sposobie realizacji uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI

Jacek Sujka

.....
(przewodniczący zespołu inspektorów)

GŁÓWNY SPECJALISTA

Żytko Maciej

.....
(członek zespołu inspektorów)

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Olszyc

.....
Zastępca Dyrektora Wydziału Pomocy Społecznej
(kierownik jednostki kontrolującej)

